

Sygn. akt V U 484/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Halina Doroz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewelina Lubecka

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2013 r.

na rozprawie

odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia 13 marca 2013 roku nr (...)

w sprawie Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o emeryturę

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 484/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił Z. B. przyznania emerytury.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji. Wskazywał, że z powodu likwidacji zakładów pracy nie mógł przedłożyć wymaganych świadectw pracy w warunkach szczególnych i wniósł o ustalenie pracy w warunkach szczególnych w oparciu o zeznania świadków. (k. 2)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podniesiono, że ubezpieczony udowodnił na dzień 31 grudnia 1998 roku ogółem 30 lat, 8 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wskazano, że ubezpieczony nie udokumentował wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uznał na podstawie wystawionego przez Urząd Gminy w F. świadectwa jako pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w F.: od 1 września 1967 do 30 kwietnia 1974 roku na stanowisku mechanika ciągnikowego, gdyż w świadectwie powołano pkt. 16 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku nie podając pozycji a nadto w tym okresie ubezpieczony od 1 września 1967 roku do 31 sierpnia 1970 roku był

uczniem, zaś od 26 kwietnia 1972 roku do 12 kwietnia 1974 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową; od dnia 2 maja 1974 roku do 31 lipca 1976 roku na stanowisku montera ciągnikowego, gdyż w świadectwie powołano pkt. 16 działu XIV wykazu A nie podano pozycji, od 1 sierpnia 1976 roku do 30 sierpnia 1984 roku na stanowisku montera maszyn i urządzeń rolniczych, gdyż podano tylko wykaz A zarządzenia nr 3, od dnia 1 września 1984 roku do 30 kwietnia 1985 roku na stanowisku ustawiacza maszyn, podano pkt. 25 działu XIV wykazu A nie podano pozycji. Organ nie uwzględnił powyższych okresów ponieważ świadectwo zostało wydane przez Urząd Gminy w F. prowadzący archiwum zakładowe a nie przez pracodawcę lub jego następcę prawnego. (k. 4-4v)

Na rozprawie w dniu 22 maja 2013 roku ubezpieczony wniósł o uznanie jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 2 lipca 1990 roku do 31 grudnia 2001 roku w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku kierownika Wydziału Ciągarnia i kierownika Wytwórni (...). (k. 16-17)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. urodził się w dniu (...) roku.

Ubezpieczony w okresie od 1 września 1967 roku do 28 lutego 1989 roku był zatrudniony w Państwowym Ośrodku (...) w F..

W dniu 28 lutego 1989 roku były pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy.

Początkowo został zatrudniony na stanowisku ucznia nauki zawodu w zawodzie mechanik samochodowo ciągnikowy do 31 sierpnia 1970 roku, od 26 kwietnia 1972 roku do 12 kwietnia 1974 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową. Od dnia 2 maja 1974 do 31 lipca 1976 roku był zatrudniony na stanowisku montera ciągnikowego, od 1 sierpnia 1976 roku do 30 sierpnia 1984 roku na stanowisku montera maszyn i urządzeń rolniczych, od dnia 1 września 1984 roku do 30 kwietnia 1985 roku na stanowisku ustawiacza maszyn.

Państwowy Ośrodek (...) w F. miał bardzo duży warsztat naprawy ciągników i sprzętu rolniczego. Praca na stanowisku montera ciągnikowego polegała na wykonywaniu napraw bieżących i głównych ciągników (traktorów) i maszyn rolniczych. Praca była na jedną zmianę, a jedynie w czasie żniw była na dwie zmiany. Naprawy były wykonywane w warsztacie na hali, gdzie były jeden kanał w którym odbywały się naprawy ciągników oraz były wyznaczone stanowiska pracy. Prace w kanale ubezpieczony wykonywał gdy trzeba było pracować przy silniku od spodu dokonując napraw tylnych mostów, skrzyni biegów, przykręcania obudowy silnika od spodu, a jeśli były inne naprawy np. pompy wtryskowej czy hamulców to naprawa odbywała się na terenie hali. Przeważnie jeden ciągnik naprawiano dwa tygodnie. Równocześnie w naprawie było kilka ciągników i każdy monter dostawał swój ciągnik do naprawy tak, iż jeden ciągnik naprawiał jeden monter. Prace były prowadzone w ten sposób, że jeden ciągnik był naprawiany na kanale, a w tym czasie drugi ciągnik był naprawiany obok na terenie hali lub przed budynkiem na placu. Nie było przypadków, aby każdy monter przez cały miesiąc pracował wyłącznie w kanale bowiem na kanale wykonywane były tylko te prace, które trzeba było wykonać od spodu ciągnika. Nie było takich robót, aby jeden monter przez cały miesiąc po 8 godzin przebywał tylko w kanale, chyba że była poważna naprawa. Ubezpieczony przeciętnie pracował w kanale dwie godziny, a przez pozostały okres czasu pracował na terenie hali.

W dniu 1 maja 1985 roku został przeniesiony z wydziału napraw na wydział produkcji gdzie do jego obowiązków jako ustawiacza maszyn należało ustawienie maszyn – automatu tokarskiego do produkcji złączki hamulcowej a następnie jego stanowisko zostało nazwane jako mistrz produkcji ale faktycznie cały czas wykonywał te same obowiązki co ustawiacz maszyn ponadto zajmował się zaopatrzeniem stanowiska pracy podległego mu w części zamienne i materiały potrzebne do produkcji tj. rury stalowe, pręty mosiężne, pręty metalowe. Ta praca wykonywana była na hali produkcyjnej w innym budynku niż warsztat naprawy.

Ubezpieczony od 2 lipca 1990 roku do 31 grudnia 2001 roku był zatrudniony w Zakładach (...) w P., które przekształciły się w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku kierownika Wydziału Ciągarnia i kierownika Wytwórni (...), kierownika (...) i WT.

Ubezpieczony pracował na stanowisku kierownika wydziału ciągarni, gdzie dokonywano ręcznie czyszczenia walcówki tzn. grubszego drutu a następnie pracownicy (ciągacze) maszynami „ciągarkami” z grubszego drutu „walcówki” wyciągali drut cieńszy, który był używany do wiązania tytoniu, również przy suszeniu tytoniu. Następnie od 1 listopada 1991 roku powierzono mu obowiązki kierownika Wydział Produkcji Papierosów, na którym tytoń był sortowany, dzielony na gatunki, klasy, rozdrabniany i przygotowywany do przekazania na D. Produkcji Papierosów. Ubezpieczony ręcznie segregował tytoń, pomagał przy pakowaniu tego tytoniu . Od 1 października 1996 roku pracował jako kierownik Wydziału (...) Tytoniami i Wyrobami Tytoniowymi na którym wykonywano te same czynności co na poprzednim wydziale. Na tym stanowisku przepracował do końca zatrudnienia tj. do 31 grudnia 2001 roku.

W dniu 31 grudnia 2001 roku były pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy, w którym potwierdził, powyższy okres zatrudnienia.

W dniu 6 marca 2013 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił Z. B. prawa do emerytury.

Ogólny okres składkowy i nieskładkowy Z. B. przypadający przed dniem 1 stycznia 1999 roku wynosi 30 lat, 8 miesięcy i 28 dni, nie wykazał on jednak pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań świadka B. M. k. 38-39, zeznań świadka A. P. k.39-40, zeznań ubezpieczonego k. 41-43 oraz akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. i akt osobowych z okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w P. oraz w Państwowym Ośrodku (...) w F..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz (art. 184 ust. 2).

Natomiast w myśl art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8 poz. 43 ze zm.), według których okresami pracy uzasadniającymi prawo do wcześniejszej emerytury są okresy, w jakich praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął

wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Należy podnieść, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy, pozwalający na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Pogląd ten znajduje oparcie w tezie drugiej wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 roku sygn. III UK 174/10. Należy jednak przywołać także dalszą część tej tezy, w której podniesiono, że aby praca została uznana za pracę w szczególnych warunkach, musi być wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia. Wynika to z w/cyt. § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia.

Wskazać należy, iż praca mechaników w warsztacie nie jest zaliczana do zatrudnienia na stanowiskach w warunkach szczególnych, za wyjątkiem pracujących stale w kanałach remontowych.

W przedmiotowej sprawie nie jest spornym między stronami ogólny staż pracy ubezpieczonego przypadający przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Spór dotyczył natomiast tego, czy praca w ubezpieczonego w Państwowym Ośrodku (...) w F. w okresie od dnia 1 lipca 1974 roku do 30 kwietnia 1985 roku kolejno na stanowiskach: montera ciągnikowego, mechanik napraw pojazdów samochodowych, montera mechanika maszyn i urządzeń rolniczych była pracą w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony domagał się uznania, iż na powyższych stanowiskach wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych i szynowych.

Dokonując ustaleń w zakresie charakteru pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w tym terminie Sąd oparł się na zeznaniach świadka B. M., który w sposób wiarygodny, przekonywający oraz precyzyjny opisał zakres obowiązków oraz specyfikę pracy ubezpieczonego w spornym okresie. Stwierdził on, iż w warsztacie na hali były wyznaczone stanowiska pracy i był tylko jeden kanał w którym odbywały się naprawy ciągników i gdzie pracowało około 10 monterów. Prace w kanale wykonywano gdy trzeba było pracować przy silniku od spodu dokonując napraw tylnych mostów, skrzyni biegów, przykręcania obudowy silnika od spodu, a jeśli były inne naprawy np. pompy wtryskowej czy hamulców to naprawa była na terenie hali. Świadek zeznał, że równocześnie w naprawie było kilka ciągników tak, iż jeden monter naprawiał jeden ciągnik. Prace były wykonywane w ten sposób, że jeden ciągnik był naprawiany na kanale, a w tym czasie drugi ciągnik był naprawiany obok na hali ale już nie na kanale lub przed budynkiem na placu. Jednocześnie zaprzeczył, aby jeden monter przez cały miesiąc pracował po 8 godzin tylko i wyłącznie w kanale.

Powyższe zeznania świadka znajdują potwierdzenie w wyjaśnieniach informacyjnych samego ubezpieczonego w których wskazał, iż praca w kanale trwała 8 godzin, gdy była jakaś poważna naprawa, ale przeciętnie to pracował on w kanale dwie godziny, a resztę czasu na terenie hali. Sąd uznał, iż podana przez ubezpieczonego liczba dwóch godzin pracy w kanale remontowym jest adekwatna do rodzaju i specyfiki pracy w Państwowym Ośrodku (...) w F. biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników, ilość przydzielonych do naprawy ciągników oraz fakt, iż na hali był tylko jeden kanał remontowy.

Opierając się na zeznaniach świadka B. M. oraz wyjaśnieniach informacyjnych samego ubezpieczonego Sąd nie dał wiary zeznaniom ubezpieczonego w których twierdzi, że jako monter ciągnikowy, mechanik pojazdów samochodowych w kanale pracował po 8 godzin dziennie i zajmował się tylko naprawami w kanałach, gdzie wiercił otwory do śrub, montował osłony pokrywy, naprawiał silniki i dokonywał wymiany oleju. Ubezpieczony w swych zeznaniach stwierdził również, że prócz niego w tej samej hali pracowało jeszcze 4 monterów i każdy z nich miał przydzielony ciągnik do naprawy. Jeżeli któryś z nich musiał wykonać naprawy w kanale to wtedy przeprowadzony był ciągnik do innej hali i wtedy tam pracował. Inni monterzy w tym czasie wykonywali inne prace np. malowanie, naprawianie hamulców. W ocenie Sądu zeznania ubezpieczonego w zakresie ilości godzin poświęconych na prace w

kanalach stanowiły przyjętą przez niego wersję zmierzającą jedynie do wykazania przesłanek pracy w szczególnych warunkach i nie znalazły potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym.

Tak więc z całokształtu materiału dowodowego wynika, a praca ubezpieczonego odpowiada co prawda rodzajowo tym, które zostały ujęte jako prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych w dziale XIV poz. 16 wykazu załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku nie była ona jednak wykonywana przez ubezpieczonego w pełnym wymiarze i stale.

Wykonywanie pracy uznanej w świetle w/w rozporządzenia za pracę w warunkach szczególnych jedynie w części wymiaru czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku nie pozwala na zaliczenie spornego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Gdyż tylko praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) wykonywana stale i w pełnym wymiarze uzasadnia skorzystanie z uprawnienia do wcześniejszej emerytury. Tak też wskazywał m.in. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 14 lutego 2012 roku (III AUa 1717/11).

Niezbędnym jest wskazanie, iż jak to ubezpieczony przyznał w swych wyjaśnieniach potwierdzonych zeznaniami świadka B. M., iż jedynie tylko część obowiązującego go wymiaru czasu pracy (2 godziny) poświęcał na wykonywanie pracy w kanałach remontowych, jednakże pozostałą część wymiaru czasu pracy użytkował na pracę poza kanałem.

Wobec nieuwzględnienie powyższego okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w F., zbędnym było czynienie ustaleń co do okresu zatrudnienia od 2 lipca 1990 roku do 31 grudnia 2001 roku w (...) Sp. z o.o. w P., albowiem nawet zaliczenie tego okresu jako pracy w warunkach szczególnych nie pozwala ubezpieczonemu na uzyskanie wymaganego ustawowego minimum pracy w warunkach szczególnych.

Tym samym stwierdzić należy, iż ubezpieczony Z. B. nie legitymuje się 15 – letnim okresem wykonywania pracy o takim charakterze liczonym na dzień 31 grudnia 1998 roku.

Należało zatem uznać, że skoro ubezpieczony nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, to tym samym nie spełnia warunków określonych w art. 184 ww. ustawy. Sąd uznał zatem, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i brak było podstaw do dokonania jej zmiany.

Z powyższych względów - na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – Sąd oddalił odwołanie.